



SVEA HOVRÄTT  
Mark- och miljööverdomstolen  
060201

**DOM**  
2022-09-23  
Stockholm

Mål nr  
M 3388-22

Sid 1 (4)

### ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-03-07 i mål M 2181-21,  
se bilaga A

### PARTER

#### Klagande

Kommunstyrelsen i Sollefteå kommun  
881 80 Sollefteå

#### Motpart

1. Börje Nilsson  
Höven 242  
881 96 Resele

2. Roger Nilsson  
Selsjön 514  
881 94 Sollefteå

### SAKEN

Förbud mot utsläpp av avloppsvatten från avloppsanläggning på fastigheten Höven  
10:3 i Sollefteå kommun

### MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljö-  
överdomstolen Kommunstyrelsen i Sollefteå kommuns beslut den 16 december 2020,  
KS-2020-1367 och KS-2020-1375, dnr 2018.2369, om förbud mot utsläpp av  
avloppsvatten från avloppsanläggningen på fastigheten Höven 10:3 i Sollefteå  
kommun.

Dok.Id 1850787

**Postadress**  
Box 2290  
103 17 Stockholm

**Besöksadress**  
Birger Jarls Torg 16

**Telefon**  
08-561 670 00  
08-561 675 50

**E-post:** svea.hovratt@dom.se  
www.svea.se

**Telefax**

**Expeditionstid**  
måndag – fredag  
09:00–16:30

## YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

**Kommunstyrelsen i Sollefteå kommun** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa kommunstyrelsens beslut.

**Börje Nilsson och Roger Nilsson** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

## UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

**Kommunstyrelsen** har anfört i huvudsak följande. Avloppsanläggningen belastas av två relativt stora bostadshus där det ena huset används som permanentbostad och det andra som fritidsbostad. Enligt den skiss över anläggningen som fastighetsägarna har gett in är ytan för infiltrationsanläggningen 15 m<sup>2</sup>. Dimensioneringen av anläggningen är för liten.

För att få en god nedbrytningsprocess av organiskt material och av sjukdomsframkallande mikroorganismer är det viktigt att anläggningen syresätts. Syresättning erhålls via luftningsrör som därför är en viktig komponent för anläggningens funktion. Eftersom anläggningen saknar luftningsrör kan inte syretillförseln säkerställas och därmed fungerar inte den biologiska reningsprocessen tillfredsställande. Därtill saknar anläggningen fördelningsbrunn. Det är slutligen oklart om avloppsanläggningen upprätthåller ett tillräckligt skyddsavstånd till grundvattnet.

**Börje Nilsson och Roger Nilsson** har vidhållit vad de tidigare anfört och tillagt i huvudsak följande. Fastigheten utgörs av en släktgård som har varit i släktens ägo sedan 1809. Det är endast en person som bor på gården. Huset som tidigare använts som fritidsbostad används numera som förråd. Belastningen på avloppsanläggningen är därför låg och kommer så vara under överskådlig framtid.

Inloppsröret till trekammarbrunnen reparerades i maj 2021. Därefter är nivån i brunnen i nivå med utloppsröret. Gällande grundvattnet är vattennivån 12,50 m under gårdens

markyta. Med hjälp av GIS-verktyg kan det konstateras att den intilliggande älvens vattenyta också ligger cirka 12,50 m under gårdens markyta.

### **MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL**

Alla som bedriver en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra sådan skada eller olägenhet. Det är verksamhetsutövarens ansvar att visa att de krav som följer av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken uppfylls (se 2 kap. 1 § och 2 kap. 3 § miljöbalken).

Utsläpp av avloppsvatten i mark utgör miljöfarlig verksamhet. Avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanläggningar eller andra inrättningar utföras (se 9 kap. 1 § 1 miljöbalken och 9 kap. 7 § första stycket miljöbalken).

På fastigheten finns två bostadshus där det ena används som permanentbostad. Avloppet från WC samt bad-, disk- och tvättvatten leds till en avloppsanläggning som består av en slamavskiljare i form av en trekammarbrunn. För avloppsanläggningens utförande finns ett tillstånd från 1978. I beslutet anges att avloppsanläggningen ska utföras i enlighet med Statens Naturvårdsverks publikation 1974:15.

En tillsynsmyndighet kan ställa ytterligare krav med stöd av miljöbalkens allmänna hänsynsregler när det gäller utsläpp från en enskild avloppsanläggning som, såsom i detta fall, har fått tillstånd att inrättas enligt äldre hälsoskyddslagstiftning (se rättsfallet MÖD 2003:134).

Mark- och miljööverdomstolen gör följande bedömning.

Såsom kommunstyrelsen pekat på i sitt överklagande finns det brister i avloppsanläggningen som gör att den inte har tillräcklig reningskapacitet. Bristerna består bland annat av att anläggningen saknar fördelningsbrunn och luftningsrör samt att infiltrationsanläggningen har för liten yta, särskilt sett till att två bostadshus är anslutna till anläggningen. Dessa brister innebär att det finns en risk för att avloppsvatten släpps ut från anläggningen utan att genomgå en tillräcklig rening.

Ett förbud mot att släppa ut avloppsvatten från anläggningen kan inte anses mer ingripande än vad som behövs. Kommunstyrelsen har därför haft fog för att förbjuda utsläpp från den. Det innebär att kommunstyrelsens beslut ska fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Ylva Osvald

Gösta Ihrfelt

Claes Becker

Simon Nesterud

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsrådet Gösta Ihrfelt, tekniska rådet Claes Becker och tf. hovrättsassessorn Simon Nesterud, referent.

Föredragande har varit Anna Nordenskjöld.



ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT  
Mark- och miljödomstolen

**DOM**  
2022-03-07  
meddelad i  
Östersund

Mål nr M 2181-21

## PARTER

### Klagande

1. Roger Nilsson  
Selsjön 514  
881 94 Sollefteå

2. Börje Nilsson  
Höven 242  
881 96 Resele

### Motpart

Kommunstyrelsen i Sollefteå kommun  
881 80 Sollefteå

## ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen Västernorrlands beslut den 23 juni 2021 i ärende nr 505-254-2021,  
se **bilaga 1**

## SAKEN

Förbud mot utsläpp av avloppsvatten från fastigheten Höven 10:3, Sollefteå  
kommun

## DOMSLUT

Med ändring av länsstyrelsens beslut upphäver mark- och miljödomstolen  
Kommunstyrelsen i Sollefteå kommuns beslut den 16 december 2020,  
KS-2020-1367 och KS-2020-1375, dnr. 2018.2369.

### **BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.**

Kommunstyrelsen i Sollefteå kommun (kommunstyrelsen) beslutade den 16 december 2020 genom delegationsbeslut att förbjuda Börje Nilsson och Roger Nilsson att från och med den 31 oktober 2023 släppa ut spillvatten från WC och Bad-, Disk- och Tvätt (BDT) från avloppsanläggningen på fastigheten Höven 10:3 i Sollefteå kommun. Beslutet upphör att gälla om avloppsvattnet genomgår en rening som har godkänts av myndigheten. Börje Nilsson och Roger Nilsson överklagade kommunens beslut till Länsstyrelsen i Västernorrlands län (länsstyrelsen), som avlog överklagandet. Börje Nilsson och Roger Nilsson har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

### **YRKANDEN M.M.**

**Börje Nilsson** och **Roger Nilsson** har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, upphäver kommunstyrelsens beslut. Som skäl för talan har de anfört bl.a. följande. Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Angående brister i avloppsanläggningen har mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt i dom, mål nr M 523-19, slagit fast att ”avluftning och/eller ålder inte är skäl att inte godkänna avlopp av denna typ”. Därmed är argument som att ”anläggningen är mer än 40 år gammal” och ”anläggningen saknar också avluftningsrör” inte giltiga. Gällande påstått läckage i brunnen (trekamarbrunnen) visade det sig att ingående ledning till brunnen var skadad och den är nu åtgärdad. Nivån i brunnen är nu i nivå med utloppsröret och därmed kan det påstådda läckaget avfärdas. Vad sedan gäller dimensioneringen av infiltrationen mäter denna över 35 m<sup>2</sup>, vilket får anses fullgott. Till överklagandet bifogas en skiss över avloppsanläggningen.

**Kommunstyrelsen** har beretts tillfälle att yttra sig över överklagandet och särskilt invändningen om att det påstådda läckaget nu kan avfärdas med hänsyn till vidtagen reparation. Kommunstyrelsen anför bl.a. följande. De vidhåller sitt beslut. Det är märkligt att ett skadat inloppsrör skulle vara orsaken till att det var låg spillvattennivå i trekamarbrunnen. Detta med tanke på att inloppsröret varit blött vid samtliga inspektioner vilket visar att trekamarbrunnen belastas med spillvatten.

Lite anmärkningsvärt är också att spillvattennivån i trekammarbrunnen har legat på exakt samma låga nivå vid tre olika inspektionstillfällen. Även om spillvattennivån i trekammarbrunnen ligger i nivå med utloppsröret ändrar inte detta bedömningen att avloppsanläggningen har sådana brister som gör att den inte kan anses uppfylla reningskraven enligt miljöbalken. Till yttrandet bifogas fotografier från inspektioner den 15 november 2018, den 2 september 2019 och den 8 maj 2020.

**Börje Nilsson** och **Roger Nilsson** beretts tillfälle att yttra sig över Kommunstyrelsens yttrande, men inte hörts av.

### DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Det mark- och miljödomstolen har att ta ställning till är om kommunstyrelsen har haft fog för sitt beslut att från och med den 31 oktober 2023 förbjuda utsläpp av spillvatten från den befintliga avloppsanläggningen på fastigheten Höven 10:3.

Av kommunstyrelsens beslut framgår bl.a. att det på aktuell fastighet finns två bostadshus varav det ena används som permanentboende och det andra som fritidshus. Avloppsvattnet (WC och BDT-vatten) från de båda bostadshusen är anslutet till en gemensam avloppsanläggning. Avloppsvattnet leds till slamavskiljning i en trekammarbrunn av betong och sedan vidare till en markinfiltration som enligt fastighetsägarna byggdes om för mindre än 15 år sedan. Det finns dock inga uppgifter om den ombyggda infiltrationsanläggningen. För avloppsanläggningens utförande finns ett delegationsbeslut och en situationsplan från 1978.

#### Dimensionering av spridningsytan

Kommunstyrelsen har som skäl för beslutet bl.a. angett att dimensioneringen på spridningsytan i infiltrationen är för liten då den endast mäter 15 m<sup>2</sup>. Eftersom två bostäder är inkopplade på avloppsanläggningen ska den, enligt kommunstyrelsen, vara dimensionerad för att klara en belastning som förväntas vara från två hushåll.

Mark- och miljödomstolen gör härvid följande bedömning.

Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten (HVMFS 2016:17) är inte bindande men kan ge ledning för bedömningen av om avloppsanordningen är lämplig. Bedömningen av för vilket flöde anläggningen ska vara dimensionerad för bör ske med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. Vad Havs- och vattenmyndigheten anfört i HVMFS 2016:17 om fem personekvivalenter och åretruntboende kan vara en utgångspunkt, men hänsyn bör även tas till omständigheter som t.ex. vattenförbrukning, hur mycket fastigheten används, vad som ansluts till anläggningen och användande av vattensnålteknik (jfr MÖD M 5622-13).

Börje Nilsson och Roger Nilsson har till överklagandet i mark- och miljödomstolen bifogat en skiss över avloppsanläggningen enligt vilken spridningsytan i infiltrationen mäter 36-40 m<sup>2</sup>. Domstolen noterar dock att de under handläggningens hos kommunstyrelsen lämnat in en betydligt mer detaljerad skiss över anläggningen. Enligt denna skiss mäter spridningsytan endast 15 m<sup>2</sup>. Detta, tillsammans med att den senare skissen lämnats in först i samband med överklagandet till mark- och miljödomstolen, medför enligt domstolen att den får anses ha ett lågt bevisvärde. Av utredningen i målet framgår således inte annat än att spridningsytan i den aktuella infiltrationen uppgår till 15 m<sup>2</sup>, dvs. hälften av vad kommunstyrelsen förespråkar för ett hushåll.

Av utredningen i målet framgår att Börje Nilsson och Roger Nilsson anfört att det sedan 1985 har varit i genomsnitt 2,2 personer bosatta på fastigheten och att infiltrationsanläggningen klarar den belastningen utan problem. Domstolen konstaterar därmed att belastningen på anläggningen är förhållandevis låg, trots att den belastas från två hushåll. Som framgått ovan nyttjas ett av de två bostadshusen på fastigheten dessutom endast som fritidsboende. Det saknas således tecken på att anläggningen inte skulle fungera tillfredsställande med sin nuvarande dimensionering för aktuellt nyttjande. Av utredningen i målet framkommer heller inget som tyder på att belastningen på anläggningen kommer att ändras inom en



överskådlig framtid. Om belastningen däremot skulle öka i framtiden kan saken hamna i ett annat läge. Mot bakgrund härav bedömer domstolen att anläggningens dimensionering av spridningsytan kan godtas.

#### Brister i avloppsanläggningen

Kommunstyrelsen har även som skäl för beslutet bl.a. angett att avloppsanläggningen har torrlagt utloppsrör och låg spillvattennivå i brunnen.

Anläggningen saknar även luftningsrör och det har observerats kväverik växtlighet i anslutning till den.

Mark- och miljödomstolen gör härvid följande bedömning.

I samband med inspektionen av anläggningen den 8 maj 2020 noterades inga tecken på att avloppsanläggningen var igensatt, ej eller några tecken på inläckage. Vidare såg mellanväggarna i slamavskiljaren hela och täta ut och varken slamflykt eller dålig lukt förekom. Även om anläggningen – som tillståndsprövades 1978 - uppnått en hög ålder bör ålder i sig, enligt domstolens bedömning, inte vara något skäl att döma ut denna. Inte heller avsaknad av luftningsrör utgör skäl till att förbjuda anläggningen om den i övrigt fungerar. Domstolen noterar även att det av kommunstyrelsens fotografier framgår att den kväverika växtlighet som observerats inte endast tycks växa vid anläggningen, utan på ett större område. Av handlingarna i målet framgår vidare att avloppsanläggningens infiltration lades om för mindre än 15 år sedan och att skadorna på inloppsröret har åtgärdats. Nivån i trekammarbrunnen är nu, enligt uppgift, i nivå med utloppsröret. Uppgiften om att det skadade inloppsröret skulle vara orsaken till den låga spillvattennivån i trekammabrunnen har förvisso ifrågasatts av kommunstyrelsen. Domstolen finner dock att så torde vara fallet eftersom det inte kan ha kommit in något/tillräckligt med vatten i brunnen på grund av skadan. Det har heller inte konstaterats att anläggningens funktion är bristfällig efter att dessa åtgärder vidtogs. Mot bakgrund härav finns således skäl att anta att den aktuella avloppsanläggningen, sedan aktuella åtgärder vidtagits, fungerar och uppfyller gällande krav på rening på ett sådant sätt att det får

anses visat att ett förbud - även med beaktande av försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken - är så ingripande att det överstiger nyttan med det.

Utifrån de åtgärder som vidtagits framgår också att mindre långtgående tillsynsåtgärder hade kunnat vidtas (nämligen de som vidtagits) för att nå föreskriven miljönytta. Därav framstår ett totalt förbud mot att använda anläggningen som en alltför ingripande åtgärd. Överklagandet ska därför bifallas och underinstansernas beslut upphävas.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)**

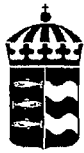
Överklagande senast den 28 mars 2022. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Lars-Göran Benmarker

---

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Lars-Göran Benmarker, ordförande, och tekniska rådet Lars Edlund. Föredragande har varit beredningsjuristen Tove Larsson.



Börje Nilsson  
Höven 242  
880 31 Resele

Roger Nilsson  
Selsjön 514  
881 94 Sollefteå

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT  
Beredningsjurist 2

INKOM: 2021-07-19  
MÅLNR: M 2181-21  
AKTBIL: 2

## Överklagande av beslut om förbud mot utsläpp av avloppsvatten

### Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

### Beskrivning av ärendet

#### Det överklagade beslutet

Kommunstyrelsen i Sollefteå kommun (kommunstyrelsen) beslutade den 16 december 2020 att förbjuda er att släppa ut spillvatten från avloppsanläggningen på fastigheten Höven 10:3 i Sollefteå kommun (KS-2020-1375 och KS-2020-1367, dnr.2018.2369).

Kommunstyrelsen skrev i huvudsak följande som motivering till beslutet.

Med tanke på att utloppsröret i slamavskiljaren var torrlagd samt att spillvattennivån var låg i brunnen (låg under utloppsröret) trots att den belastas från ett permanent hushåll talar mycket för att slamavskiljaren inte är tät. Detta får till följd att orenat vatten läcker ut till omgivande mark istället för att renas i infiltrationen.

Det observerades en hel del kväverik växtlighet intill slamavskiljaren och på platsen där infiltrationen ligger vilket tyder på att det finns ett överskott av kväve i marken som inte bryts ner. Detta tyder på att nedbrytningsprocessen (reningen) i marken inte fungerar tillfredställande.

Vad gäller den efterföljande reningen bedömer kommunstyrelsen att dimensioneringen på anläggningen är för liten med hänsyn till den belastning som kan förväntas vara. Eftersom två bostäder är inkopplade på avloppsanläggningen ska den vara dimensionerad för att klara en belastning som förväntas vara från två hushåll.

Nyttjandet av en fastighet är något som kan ändras med tiden men grundprincipen är att en avloppsanläggning för ett hushåll ska vara anpassad för minst fem personer och åretruntboende (se Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållsspillvatten, HVMFS 2016:17).

Vid inrättande av en normal infiltrationsanläggning ska marken ha en beskaffenhet som förväntas vara minst 30 l/m<sup>2</sup>/dygn vilket ger en spridningsyta på ca 30 m<sup>2</sup> vid en dimensionering för ett hushåll. Det betyder att för två hushåll bör spridningsytan uppgå till det dubbla. Med tanke på att spridningsytan i den aktuella infiltrationen uppgår till 15 m<sup>2</sup> är bedömningen att dimensioneringen på ytan är för liten.

Avloppsanläggningen saknar dessutom luftningsrör vilket medför att bäddens syretillförsel inte kan säkerställas och därmed fungerar inte den biologiska reningsprocessen tillfredställande.

Den sammanvägda bedömningen är att avloppsanläggningen har brister som gör att avloppsvattnet inte genomgår en tillfredställande rening trots att det finns en infiltration efter slamavskiljaren.

Kommunstyrelsen bedömer att det finns risk för olägenhet för människors hälsa och miljön och att anläggningen därmed inte uppfyller kraven på rening. Det är därför motiverat att utsläpp från befintlig avloppsanläggning inte tillåts efter den 31 oktober 2023.

Kommunstyrelsen bedömer att det är skäligen och inte en alltför ingripande åtgärd att förbjuda utsläpp från den bristfälliga anläggningen. Det finns heller inga omständigheter som talar för att det skulle vara omöjligt att anlägga en ny avloppsanläggning till en rimlig kostnad.

## Överklagandet

Ni överklagar beslutet och vill att det ska upphävas. Till stöd för ert överklagande skriver ni i huvudsak följande.

Det finns ett tillstånd från 1978 som gäller tills vidare, dock längst till den tidpunkt då anslutning till allmänt avloppsnät kan ske.

Förbudet strider mot legalitetsprincipen eftersom anläggningen är konstruerad efter de riktlinjer som gällde 1978 när den anlades. Då fanns bland annat inget krav på luftningsrör.

Sedan 1985 har det varit i genomsnitt 2,2 personer bosatta på fastigheten och infiltrationsanläggningen klarar den belastningen utan problem.

Det mått som anges för spridningsytan på infiltrationsanläggningen om 15 m<sup>2</sup> är en grov uppskattning och det skulle minst lika gärna kunna vara det

dubbla eftersom det är baserat på väldigt vaga uppgifter från den förra ägaren.

Angående kväverik växtlighet, nässlor, så är det ett normalt bestånd jämfört med övriga delar av gården.

Det finns ingen risk för människors hälsa och miljö eftersom anläggningen fungerat utmärkt sedan 1978.

## Motivering till beslutet

### Allmänt om utsläpp av avloppsvatten

Utsläpp av avloppsvatten klassas som miljöfarlig verksamhet. Avloppsvatten ska därför renas eller tas om hand så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

Enligt miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en miljöfarlig verksamhet utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra sådan skada eller olägenhet. Det är verksamhetsutövaren som har ansvaret för att visa att dessa krav uppfylls.

Kraven gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

### Tillstånd

Ni har invänt att anläggningen har tillstånd som gäller tills vidare.

En tillsynsmyndighet är inte förhindrad att meddela förbud mot en bristfällig avloppsanläggning, även om anläggningen har ett giltigt tillstånd (se MÖD 2003:134).

### Anläggningens dimensionering

Ni skriver att det i genomsnitt varit 2,2 personer bosatta på fastigheten och att anläggningens dimensionering räcker för den belastningen.

Eftersom fastigheten används för permanentboende ska avloppsanläggningen vara dimensionerad för ett hushåll med fem åretruntboende personer.

Mot bakgrund av de uppgifter som finns tillgängliga om avloppsanläggningens utformning kan den i nuläget inte anses vara tillräckligt dimensionerad för sitt ändamål.

### Brister i avloppsanläggningen

Avloppsanläggningen är mer än 40 år gammal, har torrlagt utloppsrör och låg spillvattennivå i brunnen. Anläggningen saknar också luftningsrör och det har observerats kväverik växtlighet i anslutning till den. Detta tyder dels på att anläggningen inte är tät, dels saknar den luftning som är nödvändig för en tillfredsställande reningsprocess. Sammantaget tyder därför bristerna på att anläggningen inte uppfyller dagens krav på rening (jfr. Mark- och miljööverdomstolens dom den 29 juni 2020 i mål nr M 5785-20).

### Sammanfattande bedömning

Eftersom det är fastighetsägarnas ansvar att visa att avloppsvattnet inte är skadligt för människors hälsa eller miljön, är det ni som måste visa att avloppsanläggningen trots de påtalade bristerna inte medför någon skada.

Med hänsyn till detta har kommunen haft rätt att förbjuda er att släppa ut avloppsvatten till den befintliga avloppsanläggningen. Ett sådant förbud kan inte anses orimligt i syfte att skydda människors hälsa och miljön.

Överklagandet ska därför avslås.

### Bestämmelser som använts i beslutet

#### Miljöbalken

##### 2 kap 1 § Bevisbördan

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av detta kapitel iakttas.

##### 2 kap 3 § Försiktighetsmått

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

## 2 kap 7 § Rimlighetsavvägning

Kraven i 2–5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

## 9 kap 1 § 1 stycket 1 Miljöfarlig verksamhet

Utsläpp av avloppsvatten klassas som miljöfarlig verksamhet.

## 9 kap 7 § Ansvar för avloppsanläggning

Avloppsvatten skall avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål skall lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Regeringen får föreskriva att det skall vara förbjudet att utan tillstånd eller innan anmälan har gjorts inrätta eller ändra sådana avloppsanordningar eller andra inrättningar.

## 26 kap 1 § Allmänt om tillsynen och tillsynsvägledningen

Tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska

1. på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse,
2. underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt de handlingsregler som avses i 1 genom information och liknande verksamhet, och
3. fortlöpande bedöma om villkor för miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd är tillräckliga.

## 26 kap 9 § Förelägganden och förbud

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

## Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

## De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsjurist Erik Landgraff med länsjurist Michael Westin som föredragande.

Dokumentet har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

## Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på [www.lansstyrelsen.se/dataskydd](http://www.lansstyrelsen.se/dataskydd).

## Kopia till

Sollefteå kommun - samh.bygg@solleftea.se



## Bilaga 1 Överklagandehänvisning mark- och miljödombstolen

### Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödombstolen.

### Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västernorrland antingen via e-post; [vasternorrland@lansstyrelsen.se](mailto:vasternorrland@lansstyrelsen.se), eller med post; Länsstyrelsen Västernorrland, 871 86 Härnösand.

### Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödombstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

### Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

### Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

### Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, [vasternorrland@lansstyrelsen.se](mailto:vasternorrland@lansstyrelsen.se), eller via växeltelefonnummer 0611-34 90 00. Ange diarienummer 254-2021.



## Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

### Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

### Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.  
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

### Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

### Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

### Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på [www.domstol.se](http://www.domstol.se).